

Sygn. akt II Ca 544/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Barbara Nowicka

SO Longina Góra

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy

z powództwa **J. P.**

przeciwko **Spółdzielni (...)w D.**

o uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżonowie

z dnia 19 marca 2014 r., sygn. akt I C 2068/13

oddala apelację.

II Ca 544/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 marca 2014 r., Sąd Rejonowy w Dzierżonowie oddalił powództwo J. P. o uchylenie się od skutków oświadczenia woli przeciwko pozwanej Spółdzielni (...) w D. .

Sąd Rejonowy dokonał następujących ustaleń faktycznych:

W sprawie I C 295/13 Sądu Rejonowego w Dzierżonowie, Spółdzielnia (...) w D. wniosła o zasądzenie od J. P. kwoty 732,15 zł tytułem rozliczenia zużycia wody i energii cieplnej z odsetkami oraz kosztami.

W dniu 21.12.2012 r. pod sygn. akt I Nc 1958/12 wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który na skutek wniesienia sprzeciwu przez pozwanego utracił moc. Ze względu na dokonane wpłaty powódka ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 631,43 zł oraz zmodyfikowała żądanie dotyczące odsetek.

Na rozprawie w dniu 10 czerwca 2013 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska, z tym że J. P. oświadczył, że nie zaskarżył uchwał dotyczących regulaminu rozliczania kosztów zużycia wody i ciepła. Pełnomocnik powodowej Spółdzielni zaproponował ugode poprzez rozłożenie świadczenia na raty, na co pozwany wyraził zgodę i strony zawarły ugode, w której pozwany J. P. zobowiązał się zapłacić powodowej Spółdzielni kwotę 702 zł tytułem rozliczenia za dostawę wody w okresie od 01.01.2012 do 31.07.2012 oraz tytułem rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania za okres od 01.06.2011 do 30.04.2012 oraz odsetek za opóźnienie w 3 ratach po 234 zł, do 25 każdego miesiąca, począwszy od czerwca 2013 r. z odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Ponadto strony oświadczyły, że powyższa ugoda wyczerpuje wszelkie ich roszczenia z tytułu zaległych opłat za dostawę wody i c.o. w w/w okresie. J. P. podpisał ugode osobiście, zaś za powodową Spółdzielnię pełnomocnik radca prawny A. R.. Sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania, zniósł koszty procesu i orzekł o zwrocie powódce połowy opłaty sądowej.

Pozwany J. P. od powyższego postanowienia wniósł zażalenie zarzucając, iż ugode podpisał pod presją braku czasu na swoją wyczerpującą argumentację i na skutek uwag Sądu o ciążyącym na nim ciężarze udowodnienia bezpodstawności i nienależności roszczeń dochodzonych pozwem, co pozbawiło go możliwości obrony jego praw i zmusiło do podpisania ugody, aby zmniejszyć rozmiar wyrządzanej krzywdy przynajmniej o połowę kosztów sądowych i komorniczych.

Postanowieniem z dnia 30 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy pod sygn. akt II Cz 817/13 oddalił zażalenie pozwanego, wskazując w uzasadnieniu postanowienia, iż z protokołu rozprawy wynika, że strony miały możliwość zaprezentowania w sposób nieskrępowany i swobodny swoich stanowisk oraz w jaki sposób doszło do zawarcia ugody, że brak jest podstaw do przyjęcia by oświadczenie woli pozwanego było obarczone jakąkolwiek wadą. Sąd II instancji podkreślił, że protokół sądowy jest dokumentem urzędowym i ma moc dowodową wynikającą z art. 244 k.p.c. Stanowi on udokumentowanie wszystkich istotnych dla przebiegu postępowania i rozstrzygnięcia sprawy zdarzeń i oświadczeń. Nadto Sąd nakłaniając strony do zawarcia ugody, a także udzielając stronie występującej bez adwokata niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych, realizował obowiązki z art. 5 oraz 10 k.p.c. Sąd odwoławczy skonkludował, że z analizy akt sprawy nie wynika, by ugoda stron była sprzeczna z prawem lub zasadami współzycia społecznego.

Dokonując oceny powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Zauważył, że p owód wniósł powództwo powołując się na tożsame argumenty podnoszone już w zażaleniu w sprawie I C 295/13, które zostało oddalone, a Sąd Okręgowy nie uznał zawartej ugody za sprzeczną z prawem, bądź zasadami współzycia społecznego. Żądanie stwierdzenia nieważności ugody z dnia 10 czerwca 2013 r. , zakwalifikowane i wyłączone ze sprawy I C 295/13 jako powództwo o uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, nie zostało udowodnione, a także jest bezpodstawne. Przywołując treść z art. 917 k.c. ocenił, że wymienione w nim przesłanki towarzyszyły zawarciu przez strony ugody sądowej w dniu 10 czerwca 2013 r. w sprawie I C 259/13. Strony uczyniły sobie wzajemne ustępstwa, Spółdzielnia rozłożyła należność na raty, a także zrezygnowała z żądania zwrotu kosztów procesu, natomiast J. P. zgodził się zapłacić kwestionowaną dotychczas należność w ratach w celu uniknięcia kosztów sądowych i egzekucyjnych, a następnie strony oświadczyły, że ugoda wyczerpuje ich roszczenia z rozliczenia zużycia wody i ciepła za okres wymieniony w ugodzie, uchylając niepewność co do roszczeń wynikających z dostawy tych mediów za dany okres. Taka ugoda została zatwierdzona przez Sąd, który umorzył postępowanie, a zarzuty pozwanego J. P. zawarte w zażaleniu zostały oddalone przez sąd II instancji. Sąd Rejonowy uznał, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodzą przesłanki uchylenia się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu uregulowanych w art. 918 §1 k.c. Przepis ten dopuszcza uchylenie się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu tylko wtedy, gdy błąd dotyczy stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w chwili zawarcia ugody strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. W niniejszej sprawie przesłanki takie nie wystąpiły. Strony stan faktyczny rozliczeń za okres dochodzony pozwem w sprawie I C 259/13 uważały za sporny, pozwany kwestionował rozliczenia Spółdzielni, zatem wskazywany w pozwie błąd nie odnosi się do powyższych przesłanek lecz motywacji J. P. w zawarciu ugody. Uznał również, że przepis art. 918 k.c., jako *lex specialis* , wyłącza stosowanie przepisów o błędzie zawartych m.in. w art. 84 § 2 k.c., na który powoływał się powód. W ocenie Sądu Rejonowego powód jako wywodzący roszczenie winien go udowodnić stosownie do treści art. 6 kc, bowiem przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie było jego roszczenie

nie zaś strony pozwanej – Spółdzielni (...)w D.. Wobec tego uznał, że powód nie wykazał, że doszło do zawarcia ugody pod wpływem błędu, o jakim mowa w art. 918 § 1 k.c. nie złożył żadnych wniosków dowodowych ani w pozwie, ani na rozprawie i powództwo oddalił. Orzeczenie o kosztach oparł na treści art. 98 k.p.c.

Apelację od wyroku złożył powód – J. P. i zarzucił, że ugodę podpisał na skutek tego, że Sąd wprowadził go w błąd, wskazując iż na nim spoczywa ciężar przeprowadzenia dowodu na okoliczność braku podstaw do żądania przez pozwaną Spółdzielnię należności oraz pozbawiony możliwości obrony swoich praw, bowiem wodomierz główny i ciepłomierz są ukryte i nie ma możliwości by sprawdzić ich stan. Ponadto wbrew twierdzeniu strony pozwanej nie ma pełnej dokumentacji na potwierdzenie stanu faktycznego. W konkluzji domagał się uznania nieważności zawartej ugody.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja jest nieuzasadniona.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia dokonane przez Sąd I instancji, bowiem nie budzą one wątpliwości. Podziela również dokonaną na ich podstawie ocenę prawną, w szczególności to że, powód w apelacji podnosi zarzuty tożsame jak w zażaleniu od postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie I C 295/13, które nie odniosło skutku, bowiem zostało oddalone.

Słusznie Sąd I instancji uznał, że powód nie wykazał przesłanek wymienionych w art. 918§ 1 kc, które mogłyby skutkować uwzględnieniem jego powództwa.

Zawierając ugodę w dniu 10 czerwca 2013 roku, powód kwestionował sposób naliczenia opłat za używanie wody i pobieranie ciepła. Strony poczyniły względem siebie wzajemne ustępstwa, co doprowadziło do zawarcia ugody. Podnoszona przez powoda okoliczność, że to na Spółdzielni (...) spoczywał ciężar udowodnienia wysokości dochodzonego roszczenia w sprawie IC 295/13, pozostaje bez wpływu na ocenę zasadności niniejszego roszczenia, albowiem w licznej korespondencji prowadzonej z nim wynika, że wskazywała zarówno podstawy żądania zapłaty jak i dowody na jej poparcie.

Oznacza to, że w dacie zawierania ugody w dniu 10 czerwca 2013 roku, stan faktyczny w sprawie I C 295/13 był sporny i nie uległ on żadnej zmianie w aktualnie rozpoznawanej sprawie. Powód wytaczając niniejsze powództwo nie wskazuje żadnych okoliczności, które byłyby źródłem błędnej oceny stanu faktycznego i w konsekwencji doprowadziły go do zawarcia ugody. Podniesione przez niego zarzuty nie mieszczą się w treści art. 918 § 1 kc.

Z tych powodów Sąd Okręgowy uznał, że apelacja powoda nie ma uzasadnionych podstaw i wobec tego ją oddalił stosownie do treści art. 385 kpc.